

Dr. Lermi

written by Dr. Aydoğan Lermi

Dr. Aydoğan Lermi; Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı - 0532 386 94 78

KRONİK HEPATİT

written by Dr. Aydoğan Lermi

Kronik hepatit 6 aydan uzun süren karaciğer iltihabıdır. En büyük sebebi hepatit B hepatit C ve hepatit D dir. Karaciğer harabiyeti ileri düzeye varmadan hastanın şikayeti olmaz. Karaciğer yetmezliği sirozla ve karaciğer kanseri ile sonuçlanabilir. Siroz son dönem karaciğer yetmezliğidir.

Karaciğer fitre görevini yapamaz, karında sıvı birikir, beyin fonksiyonları bozulur, varisler oluşur, dalak şişer, karaciğer koması ve ölümlerle sonuçlanır.

Kronik hepatit hastalığı karaciğer biyopsisi ile teşhis edilir. Kronik hepatit tedavisinde antiviral ilaçlar kullanılır, son dönemde karaciğer nakli yapılabilir.

Kronik hepatit yıllar boyunca devam eden bir hastalıktır. Birçok hastada karaciğer iltihabı ve harabiyeti uzun yıllar hiçbir şikayete yol açmaz, hastalar günlük yaşamlarına devam ederler. Birçok hastada karaciğer yetmezliği şikayetleri başladıktan sonra tanı konmaktadır. Kronik hepatit ileri dönemlerde karaciğer yetmezliğine siroz ve karaciğer kanserine yol açar.

Viral Kronik Hepatitler

- Hepatit C enfeksiyonu geçiren hastaların yaklaşık % 75 inde hastalık karaciğerde yerleşerek kronikleşir. Hastaların ancak % 25 i iyileşir.
- Hepatit B enfeksiyonu geçiren hastaların ise % 20 sinde hastalık karaciğere yerleşerek kronikleşir.
- Hepatit D virüsü sadece hepatit B enfeksiyonu var ise hastalık yapabilir ve kronikleşme şansını artırır.
- Hepatit A kronikleşmez, hepatit E immün sistemi bozuk olan hastalarda kronikleşebilir.

Hepatit virüslerinin neden bazı kişilerde kronikleşip diğerlerinde kronikleşmediği hakkında çok detaylı bir bilgiye sahip değiliz ancak çocukluk çağda geçirilen viral hepatitlerin daha çok kronikleştiği bilinmektedir, bu yüzden çocukluk çağda hepatit aşısı olmak kronik hepatitten korunmada önemlidir.

Kronik Hepatit ne şikayete yol açar?

Hastaların üçte ikisinde siroz gelişinceye kadar hiçbir şikayet olmaz. Kalan üçte birinde ise kronik hepatit akut alevlenmeleri şikayete yol açar. En sık görülen şikayetler :

- Halsizlik,
- Çabuk yorulma,
- Karın sağ üst kadranında hafif dolgunluk hissi ve ağrı,

- Hafif ateş tir.

İleri dönemlerde siroz şikayetleri ortaya çıkmaya başlar:

- Dalakta büyüme,
- Karında sıvı birikimi,
- Ciltte kılcak damarların belirmesi,
- Kollarında dökülme,
- Avuç içlerinde kızarıklık,
- Beyin fonksiyonlarına bozulma,
- Uykuya meyil,
- Son dönemde karaciğer koması ortaya çıkar.

Birçok hastada kronik hepatitin siroza ilerlemesi on yılları bulur. Hepatit akut alevlenmeleri ile karaciğer dokusu giderek bozulur ve sonunda karaciğer yetmezliği siroz ve / veya karaciğer kanseri ile sonuçlanır.

- Hepatit C hastalarının % 75 i kronikleşir. Bu hastaların % 15 ila 25 i siroz ve / veya karaciğer kanseri nedeniyle kaybedilir.
- Hepatit B hastalarının % 20 sinde hastalık kronikleşir.
- Hepatit B ile birlikte Hepatit D var ise bu oran % 70 e çıkar.
- Akut alevlenmeler ile karaciğer sirozu gelişir bu hastalarda da siroz ve karaciğer kanseri riski yüksektir.

Kronik hepatit teşhisi nasıl konur?

6 aydan uzun süren karaciğer iltihabı varlığı kronik hepatit demektir. Laboratuvar testleri ile gösterilen hepatit varlığı teşhis için yeterli değildir. Kronik hepatit teşhisi karaciğer biyopsisi ile konur.

Kronik Hepatit Laboratuvar Testleri

Hepatit C için

- Anti HCV
- HCV RNA PCR

Hepatit B için

- HBs Ag,
- Anti HBs
- Anti HBc IgG ,
- Anti HBc IgM,
- HBV DNA PCR,

Karaciğer fonksiyon testleri:

- SGOT,
- SGPT,
- GGT,
- LDH,
- ALP,
- Total protein,
- Albümin,
- PT,

bakılmalıdır. Karaciğer kanseri taraması için 6 ayda bir karaciğer ultrasonu ve kanda alfa fetoprotein (AFP) bakılmalıdır.

Kronik Hepatit Tedavisi

Kronik hepatit B ve kronik hepatit C tedavisi olan hastalıklardır. Tedaviden amaç hastalığın siroza ilerleyişinin durdurulmasıdır. İnterferon ve antiviral ilaçlar ile hastalığı durdurmak, karaciğer yetmezliği ve siroza ilerleyişini geciktirmek mümkündür. Son dönem karaciğer sirozunda karaciğer nakli denenebilir. Nakil yapılan karaciğer de de hepati B ve hepati C ortaya çıkmakta ancak ilaçlar ile yaşam kalitesi ve süresi uzatılabilmektedir.

Referanslar:

1. American Liver Foundation <http://www.liverfoundation.org/>
2. Hepatitis B Foundation. <http://www.hepb.org/>
3. Canadian Liver Foundation <http://www.liver.ca/>
4. Health Canada <http://www.hc-sc.gc.ca>
5. Baker CJ, Pickerling LK, Chilton L, et al. Advisory Committee on Immunization Practices. Recommended adult immunization schedule: United States, 2011. *Ann Intern Med.* 2011;154(3):168-173.
6. Hepatitis B. American Liver Foundation website. Available at: <http://www.liverfoundation.org/abouttheliver/info/hepatitisb/> . Updated February 17, 2012. Accessed October 15, 2012.
7. Hepatitis B. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/hepatitis/HBV/> . Updated May 16, 2012. Accessed October 15, 2012.
8. Hepatitis B. EBSCO DynaMed website. Available at: <http://www.ebscohost.com/dynamed> . Updated September 28, 2012. Accessed October 15, 2012.
9. Hepatitis delta. World Health Organization website. Available at: http://www.who.int/csr/disease/hepatitis/HepatitisD_who.cdscsr.ncs2001_1.pdf . Accessed October 15, 2012.
10. Immunization schedules. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/vaccines/schedules/> . Updated May 31, 2012. Accessed October 15, 2012.
11. Sexually transmitted diseases. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/std/default.htm> . Updated August 31, 2012. Accessed October 15, 2012.
12. Vaccine information statement: hepatitis B vaccine. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/vis/downloads/vis-hep-b.pdf> . Updated February 2, 2012. Accessed October 15, 2012.

SİROZ

written by Dr. Aydoğan Lermi

Siroz karaciğer hücrelerinin ve dokusunun kalıcı olarak bozulması ve karaciğerin iş göremez hale gelmesidir. Siroz da sağlıklı karaciğer hücrelerinin yerini bağ dokusu alır ve karaciğer metabolik işlerini yapamaz, zehirli maddeleri kandan temizleyemez, yaşam için gerekli besin maddelerini üretemez. Karaciğer dokusunun yerini alan bağ dokusu karaciğer içindeki kan akışını da yavaşlatır, kan normal yolundan akamaz, yan yollara sapar, varisler ortaya çıkar (özefagus varisleri) kanamalar olur.

Siroz sebepleri

Siroz birçok sebebe bağlı olsa da tedavi edilmeyen Kronik Hepatitler günümüzde en sık görülen siroz sebepleridir.

- Kronik Hepatit B,
- Kronik Hepatit C,
- Hepatit D enfeksiyonu,
- Aşırı alkol alımı,
- Otoimmün hepatit,
- Kalıtsal hastalıklar,
  - Glukojen depo hastalıkları,
  - Galaktozemi,
  - Fruktoz intoleransı,
- Tirozinemi,
- Hemokromatoz,
- Wilson hastalığı,
- Alfa 1 anti tripsin eksikliği,
- Kistik fibroz,
- Karaciğer yağlanması steatohepatit (Non Alkolik Steato Hepatit NASH)
  - Diyabet,
  - Obezite,
  - Kalp hastalıkları,
  - Yüksek trigliserid,
  - Steroid ilaçların kullanımı,
- Safra yolu hastalıklarına bağlı siroz,
  - Safra taşı,
  - Safra kanalı ve safra kesesi tümörleri,
  - Safra kanalı tıkanmaları ve parazitleri,
  - Safra taşı cerrahileri,
  - İltihabi barsak hastalıklarına bağlı safra kanalı problemleri,
  - Pankreatit,
- İlaç ve zehirli maddelere bağlı karaciğer sirozu,
  - Arsenik,
  - İzonyazid,
  - Metotreksat,
  - Aşırı A vitamini kullanımı,
- Enfeksiyonlar,
  - Shistosomiyazis,
  - Brusella,
  - Ekinokok kist hidatik (karaciğer kistleri)
  - Sifiliz,
  - Ağır kalp yetmezliğine bağlı siroz.

Siroz için risk faktörleri

Aşağıdaki risk faktörleri karaciğer sirozu ihtimalini arttırmaktadır:

- Tedavi edilmeyen kronik hepatit B ve kronik hepatit C,
- Hepatit D enfeksiyonu,
- Aşırı alkol alımı,

- Karaciğere zarar veren ilaç ve madde kullanımı,
- Obezite,
- Kontrolsüz diyabet,
- Aşırı demir kullanımı siroz gelişimi için önemli risk faktörleridir.

Siroz bulguları nelerdir

Siroz hastalığı ileri evrelere gelene dek hastanın şikayeti olmaz. Karaciğer fonksiyonlarının birçoğunu kaybettikten sonra hastanın şikayetleri başlar. Karaciğer yetmezliği başlayınca en çok görülen şikayetler şunlardır:

- Halsizlik,
- İştah kaybı,
- Karında şişlik ve gerginlik, karında hassasiyet ve ağrı,
- Karında sıvı toplanması,
- Bulantı,
- Kilo kaybı,
- Kaslarda zayıflama,
- Erkeklerde göğüslerde büyüme,

Daha ileri dönemlerde şikayetler koplasyonlara bağlı olarak gelişir:

- Safra kanallarının tıkanmasına bağlı sarılık, ciltte kaşıntı,
- Avuçlarda kızarıklık,
- Saç dökülmesi, tüylerde dökülme,
- Testislerde küçülme,
- Dalak büyümesi,
- Karaciğerde önce büyüme sonra küçülme olur,
- Ciltte ince kılcak damarlar belirir,
- İdrarda koyulaşma,
- Karında sıvı birikmesi,
- Bacaklarda ödem ve şişme,
- Kolay morarma, uzun süre kanama, pıhtılaşma bozulması,
- Özefagus varislerine bağlı Kanlı kusma,
- Adet düzensizliği, anormal vajinal kanamalar,
- Karın içinde iltihaplanma,
- Cinsel istekte azalma,
- Unutkanlık,
- Dalgınlık,
- Sinirlilik,
- Ellerde ayaklarda titreme,
- Varis gelişimi,
- Kemiklerde erime,
- Kalpte ritm bozukluğu,
- Uykus bozukluğu ve uykuya meyil,
- Ülser,
- İnsülin direnci diyabet kontrolünde bozulma,
- Koma,
- Siroz zemininde karaciğer kanseri gelişebilir.

Siroz teşhisi

Şikayet ve muayene bulguları sirozu düşündüren hastada teşhis laboratuvar testleri ve incelemeler ile konur.

LABORATUVAR TESTLERİ

Laboratuvar testleri

Karaciğer fonksiyon testleri

Laboratuvar testleri:

- Karaciğer fonksiyon testleri
  - SGOT, AST
  - SGPT , ALT
  - GGT,
  - LDH,
  - ALP,
  - Bilirubinler,
  - Total Protein, Albümin,
  - PT,
  - Hepatit A, Hepatit B, Hepatit C, Hepatit D testleri,
  - Tümör markerları,
  - ANA, ASMA, Otoimmün hepatit araştırmaları yapılır.

Görüntüleme yöntemleri: Ultrason, Bilgisayarlı Tomografi ve Manyetik rezonans görüntüleme yöntemleri ile karaciğer ve safra yollarını yapısı incelenir,

Karaciğer Biyopsisi ve patolojik inceleme kesin teşhisi koydurur.

Siroz tedavisi

Siroz geriye dönüşü olmayan karaciğer doku harabiyetidir. Tedavinin ana hedefi karaciğerdeki bozulmayı ve hastalığın ilerlemesini durdurmaktır. Bu amaçla:

- Bozulmaya neden olan hastalıkların kontrolü mümkün ise derhal kontrol altına alınmalıdır. Örneğin hasta **kronik hepatit** hastası ise ve tedavi imkanı var ise **kronik hepatit tedavisi** başlanmalıdır,
- Sirozu ağırlaştırıcı durumlar tespit edilmeli ve hızla tedavi edilmelidir. Durumu ağırlaştırıcı faktörler ortadan kaldırılmalıdır.
- Siroz semptom ve komplikasyonları sık aralıklarla izlenmelidir.
- Karaciğer kanseri sık aralıklarla izlenmelidir. Siroz vakalarında karaciğer kanseri gelişme şansı yüksektir.
- Varis, enfeksiyon gibi komplikasyonlar sık sık aranmalı var ise hemen tedavi edilmelidir.
- Karında biriken sıvı boşaltılmalıdır,

Karaciğer nakli

Siroz hastalığının kalıcı tek tedavi yolu karaciğer naklidir. Karaciğer nakli her zaman mümkün olmamaktadır.

[nbox type="error"] Karaciğer nakillerinin en büyük sebebi KRONİK HEPATİT hastalığıdır. [/nbox]

Siroz hastalarının dikkat etmesi gerekenler

- Alkol tamamıyla kesilmelidir,
- Doktor reçete etmediği takdirde hiçbir ilaç kullanmayın,
- İyi gelecek diye aktardan alınan, kendi yaptığınız maddeleri kullanmayın (bitki çayları vb.),
- Dengeli beslenin aşırıya kaçmayın diyabetik iseniz şekerinizi sıkı kontrol edin,
- İleri karaciğer ytmeliği varsa protein tamamen kesilebilir,
- Tuz kullanmayın,
- Zatüre aşısı, yıllık grip aşuları ve hepatit aşılarınızı yaptırın,
- Çiğ gıda yemeyin,
- Normal kilonuzu koruyun,
- Ellerinizi sık sık yıkayın,
- Doktorunuzu dinleyin.

Referanslar

1. American College of Gastroenterology <http://www.acg.gi.org/>
  2. American Gastroenterological Association <http://www.gastro.org/>
  3. American Liver Foundation <http://www.liverfoundation.org/>
  4. Canadian Liver Foundation
  5. <http://www.liver.ca>
  6. http://www.hc-sc.gc.ca/index_e.html/
  7. Cirrhosis. National Guideline Clearinghouse website. Available at: <http://www.guideline.gov/> . Accessed July 9, 2009.
  8. Cirrhosis. National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases website. Available at: <http://digestive.niddk.nih.gov/ddiseases/pubs/cirrhosis/> . Published December 2008. Accessed July 9, 2009.
  9. Cirrhosis and chronic liver failure: what you should know. American Academy of Family Physicians website. Available at: <http://www.aafp.org/afp/20060901/781ph.html> . Published September 2006. Accessed July 9, 2009.
  10. Cirrhosis of the liver. AGA Patient Center. American Gastroenterological Association website. Available at: <http://www.gastro.org/wmspage.cfm?parm1=5673> . Accessed July 9, 2009.
  11. Dambro MR, Griffith JA. Griffith's 5-Minute Clinical Consult. Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins; 1999.
  12. Ferri F, ed. Ferri's Clinical Advisor 2010. Philadelphia, PA: Mosby Elsevier; 2009.
  13. Feldman M. Sleisenger & Fordtran's Gastrointestinal and Liver Disease. 8th ed. St. Louis, MO: Mosby; 2005.
  14. Hirschfield GM, Gershwin ME. Primary biliary cirrhosis: one disease with many faces. *Isr Med Assoc J* . 2011;13(1):55-59.
  15. Molodecky NA, Kareemi H, Parab R, Barkema HW, Quan H, Myers RP, Kaplan GG. Incidence of primary sclerosing cholangitis: a systematic review and meta-analysis. *Hepatology* . 2011;53(5):1590-1599.
1. 2/12/2010 DynaMed's Systematic Literature Surveillance DynaMed's Systematic Literature Surveillance : Chang Y, Ryu S, Sung E, et al. Weight gain within the normal weight range predicts ultrasonographically detected fatty liver in healthy Korean men. *Gut*. 2009;58(10):1419-142

a

This is as simple as it gets for coding by hand. However, you still have to preview and make sure everything fits on your pages and posts the way you want them to - every single post. An easier way to do this in your visual editor is by using a plugin. Also, this only affects your posts and pages - not the site design itself.

Plugins do this coding for you. They give you choices so you can see how your columns will fit within the post. Some provide shortcodes that you place within your content. Others provide buttons or other additions to your visual editor, allowing you to make quick selections. Here is a quick look at some nice plugins.

HEPATİT C TESTLERİ

written by Dr. Aydoğan Lermi

hepatit c testleri anti hcv ve hcv rna pcr dir.

HEPATİT B TEDAVİSİ

written by Dr. Aydoğan Lermi

Kronik Hepatit B yakından izlenmeli ve tedavi edilmelidir. Kronik Hepatit B tedavisinde kullanılan ilaçlar hastalığın ilerlemesini yavaşlatan, karaciğer yetmezliği, siroz ve karaciğer kanseri gelişmesini engellemeye çalışan ilaçlardır.